

zhafa, de nehá, in fizer pri pervo vtaknjeni nar pervo in tako po versti.

Sdaj se zevke sopet sukaje is ziseja potegnejo in vime se tako popoluama isprasni.

To se vse v prav kratkim zhasu sgodi; sakaj s pomozhjo zevk se bokal mleka pred, ko v dveh minutah natezhe, kar se s navadno molsho ne sgodi.

Prasno bi bilo mifliti, de se bodo teh zevk kadaj sploh poflushili, — tudi na velikih priftavah ne; pa te zevke so prav korifne, kadar ima krava prifad ali ovzhizh na vimenu. Takrat se krave ne morejo navadno molsti, ker jih prifadno in napeto vime boli, pa vender je isprasnenje vimena potrebna rezh in k sdravju pomaga.

Nikjer, kjer imajo krave, bi nehmelo sa filo teh zevk mancati; fajfhteri bi mogli imeti. Po 12 kr. so in v Ljubljani se dobre pri frugarju Ungelerthu; gotovo jih pa frugarji drusih mest tudi delati snajo, ali pa she naredene imajo.

Dr. Bleiweis.

Nove flovénfke bukve.

Blashe in Neshiza

v nedélski shóli.

Uzhítelam (uzhenikam) in uzhenzam sa pokushnjo
spisal T o n e Š l o m f h e k,

Vosenifhki fajmofhter. V Zeli 1842.

Obljubilo se je v osnanilu téh noviz, de se bodo bukve ali knige, kmelam korifne in v flovénfkim jesiku natifnene v njih osnanovale in de se bo njih vrédnost pofhteno prevdarila. Tukaj so bukve lépe in korifne, kakor je bilo do danafhniga dne malo v nafhim jesiku pifanib, in vřak, kdor jih lé nekoliko pregledati vtégne, bo gotovo vófhil, de bi jih v vřaki hifhi iméli, in prav pridno jih brali. Sakaj ni je fkoraj rezhi v njih popifane, ki bi ne bila tako korifna, kakor prijetna vřakimu, bóde naj mlad ali star. V povésti jako umeéno in prijetno slosneni gořpod spifatel, Vosenifhki fajmofhter na řpodnim Šhtajerfkim, shivljenje dvéh řrót, Blasheta in Neshize tako lepo popifhejo in v povésti toliko lepah naukov sapletejo, de se mora vřakimu řerze v perřih vgréti in řhelja řbuditi, de bi se té bukve kmalo po vřih flovénfkih krajih rafřhirile. In kdo bi tudi bukev rad ne vsél v róko, v kterih se sa 40 kr.; (toliko le veljajo te bukve) v kratkim toliko nauzhiti more, kolikor se marřkdo sa vse řvoje premoshenje v dolsih létih nauzhiti ni v řlanu. Brati, pifati, rajtati, lifte ali pifma pifati, kvitenge, kónte, prófhnje ali řuplike delati snati je v danafhnjih zhařih tako potřeбно, kakor je treba řrojiga premoshenja varovati, zhe se hózhe ohlapno řhivéti. In vřiga téga se more vřak, kolikor toliko, is téh bukev uzhati; ra-un tega je pa řhe prijetnih védnost bres řhteřila v téh bukvih, pořstavim: Od duřhe in teléřa zhlo-veřhkiga, od reje řadja, popiř řvetá, morjá, nebéřfkih pri-kasen, řkerb sa řhivino, in veliko tazih lepah in korifnih védnost, ktere tukaj nafhteti bi predolgo terpélo, in drusiga ne morem vezh v pohvalo teh bukev rezhi, kakor: Kdór se hózhe v kratkim zhařu in sa majhne potrořhke veliko dobriga, lepiga in korifniga nauzhiti, naj ři bukve od Blasheta in Neshize kupi in pridno naj řih bere. Švéř řim ři, de řih bo vřazimu s hvaléřnim řerzam řvetoval. Natifnjene řo na lepim řelim popiřju in obrasik (pildek) řih lepřha. Na pródaj řo v Ljubljani pri g. Lerharju, bukvarju, in g. Kremřharju, bukvavéřu sa 40 kr.

M.

Sméř.

(Pomózh v kurji kugi.) V sazhétku méřza řufřza 1842 je bila na Zheřfkim v vezh krajih kurja kuga. Gořpód

V. A. Pohan, fajmofhter v Porřhizhu na Zheřfkim, kterimu je tudi kuga vezh kokofř vsela, tako piřhe od té kuge:

„V sazhétku řo sazhéle male, 7 řjednov řtare piřhke řérati; njih króř řo bili polni, jed je pa v njih vunder neprebavljena ořtala; perotnize řo se řim obeřile, in kadar řo kure na eni řami nógi řtale, se je vidilo, de řih kerzh vlézhe. Lakřralo řih je hudo in kar je od njih řhlo, je bilo vodéno, bělo-řjavo in řmerdljivo.“

„Vkasal řim péř osimne erřhi, kakor kafé, řhgati in v pofódi kuhati, ki toliko derřhi, kakor mafelz. Té kuhane vode řim vkasal řim vřak dan řhtérkrat sa dvé majhni řhlizi v gerlo vřiti in vefelje řim imel zhes 14 dni řhe piřhke řdrave glédati. Tudi jed se řim je v křofih prekubala.“

„Sdaj řo jele pa tudi vélike kokóřhi řérati. Ravno tako, kakor piřhke, řim řih osdravřjeval, lé 4 male řhlize gori imenovane piřazhe řim veléval, řim na dan dati do třétjiga dnéva, to je, de je řobanje v njih křofih povřhito bilo. Tako řim řvojo kuretnjo ořranil, in ne ene kokofřhi niřim řgubil.“

„To prigódbo dam vřim kmetovavřzam na řnanje, de naj řvojo kuretnjo dobro redé, in zhe je bolna, naj se tega pomozhka poflushijo.“

(De se uřnje sa zhrevřje ne premózhni in terdno ořtane) se naredi, zhe se 1 funt mila ali řhajře in pol funta řmole pri ognju rastopi in se s řem pogréti urbaři in podplati možno namashejo. De bi pa uřnje sopet řvitlo pořtalo, se ena unzha vřka s eno unzho řerpentino-viga olja řméřha; med to se sa majhno řhlizo řáj déne, in s vřim řem se uřnje namashe.

Golřfan golřuf.

Ako je ravno po zefarřkih pořtavah ořřtro prepovedano kontrabant nořti, pa vender řhe řilno malo řludje na to porajtajo in tako gotovo před ali pa bolj pořno, řebe in druge v nefřezho pahnejo. Pa ne řamo to, řhe golřřajo se tudi vézhidel in prav se řim to sgodi. De řéřnizo govorim, priřha ta prigodba: Létařhao řimo gré nek řetár (Zimmermann) v Terř, ker ni imel dela domá, de bi ři bil kaj oróđja sa-ře in řhe vezh drusih rezhi nakupil, ktere bi řil v Ljubljani prodal in ři s dobizřkam řaj řhivesh na pótí sařlufřil. Řéř pride řřéřhin v Ljubljano in priřefe vezh prashnih (řein) pil in tako imenovaniga tibeta sa řhénřke obléke; mifřil je, de řo se rezhi vse angleřhke in sa take řih je řéř kupil. Pa kako se je reveř sa uřheřmi prařkal, ko řo mu drugi povédali, de pile niřo angleřhke, temuzh krajnřke Terřřřřhke, in de tibet ni angleřhk, temuzh Dunajřk; de je pile, kakorřnih se v Ljubljaniřkih řřtazunah ne manka, pól, in tibet po 20 kr. vatel drashje plazhal, kakor řo v Ljubljani na prodaj! Vém, de ga ne bo vezh mikalo, kontrabant is Terřta nořti.

M.

Šhitni kup.	U Ljubljani		U Kraju	
	19. vélikiga řerpana.		14. vélikiga řerpana.	
	řl.	kr.	řl.	kr.
1 mirnik řřhenize domazhe	1	23	1	30
1 „ „ banarřhke	—	—	1	20
1 „ Turřhize . . .	—	—	—	—
1 „ Sorřhize . . .	—	—	1	10
1 „ Erřhi . . .	—	54	—	53
1 „ Jezhmena . . .	—	55	—	54
1 „ Prořa . . .	—	57	1	3
1 „ Ajde . . .	—	58	1	—
1 „ Ovřa . . .	—	48	—	—

V Ljubljani. Natifnil in řalofřil Jořheř Blasnik.